

PKPP/224/81/KB/2009

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2009r.

Pan

Bronisław Komorowski

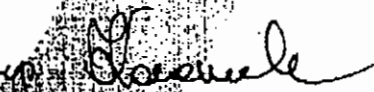
Marszałek Sejmu

Sejm RP

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z planowanym na 6 maja br. pierwszym czytaniem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1852) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan przekazuje w załączeniu opinię do projektu mając nadzieję, iż uwagi w niej zawarte zostaną wykorzystane w toku dalszych prac nad projektem.

Z wyrazami szacunku,

Henryka Bochniarz

Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

**Opinia PKPP Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw
(druk sejmowy nr 1852)
(do pisma przewodniego PKPP/224/81/KB/2009)**

Uwagi ogólne:

Poniżej przedstawiamy opinie dotyczące wybranych zmian w Ustawie o kontroli skarbowej, mogące mieć wpływ na przedsiębiorców. Niewątpliwie zmiany idą w kierunku poszerzenia uprawnień organów skarbowych. I choć część zmian ma na celu ograniczanie szarej strefy, jak np. możliwość występowania przez organy kontroli skarbowej z żądaniem udostępnienia informacji przez usługodawców świadczących usługi drogą elektroniczną o przedsiębiorcach zamieszczających ogłoszenia lub reklamy, to jednak PKPP Lewiatan zwraca szczególną uwagę na uprawnienia organów kontroli skarbowej wynikające z proponowanego art. 7c oraz 7d. Pozwalają one na dużą ingerencję w sferę wolności obywatelskich. **Szereg naszych wątpliwości powoduje zasadność oraz stopień gwarancji praw podatników przed i w trakcie postępowania, o czym poniżej.**

Do zmian pozytywnych należy zaliczyć modyfikację dotychczasowych uprawnień kontroli skarbowej związanej z obrotem towarowym z zagranicą i obrotem towarami przywozonymi z zagranicy poprzez przyznanie uprawnień wyłącznie w zakresie wykrywania i zapobiegania naruszeń przepisów celnych.

Na aprobatę zasługuje również proponowany zapis art. 24 ust. 5, który chroni kontrolowanych przed niekorzystnymi skutkami przewlekłości postępowania, w zakresie naliczania odsetek za zwłokę. Wątpliwości jednak może budzić zapis ust. 6 art. 24, który stanowi, że powyższa regulacja nie ma zastosowania, gdy opóźnienie nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu. Zwracamy uwagę, iż pojęcie „przyczyny niezależne” jest pojęciem nieprecyzyjnym.

Ponadto niewątpliwie oczekiwanym rozwiązaniem jest zapis z art. 34 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 4, który stanowi o obowiązku zachowania tajemnicy skarbowej przez osoby odbywające staż, praktykę zawodową lub studencką. Oczekujemy, że pozwoli to na wykorzystywanie pracowników do zadań merytorycznych oraz umożliwi zainteresowanym zdobywanie doświadczenia.

Przepisy, które zasługują na negatywną ocenę zostały wskazane w uwagach szczegółowych.

Uwagi szczegółowe:

1. Art. 1 pkt 1 projektu (dotyczy art. 3a ustawy, tj. dotyczy kontroli gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz bezzwrotnych środków z innych źródeł zagranicznych)

Proponowane w art. 3a ust. 1 sformułowanie: „zwany dalej „audytem”, może obejmować sprawdzenie...” jest nieściśle. Użyte słowo „może” pozostawia wątpliwości, czy katalog określający zakres pojęcia „audyt” pozostaje zamknięty.

Postulujemy, by fragment przepisu „może obejmować” wykreślić, pozostawiając „obejmuje”.

2. Art. 1 pkt 10 (dotyczy art. 7c i 7d ustawy, tj. występowania do wyszczególnionych podmiotów o informacje konieczne dla realizacji kontroli skarbowej)

Proponowany zapis art. 7c i 7d ma umożliwić organom kontroli skarbowej możliwość pozyskiwania danych już na etapie czynności analitycznych. Takie czynności nie są przedmiotem regulacji ustawy. Zatem brak jest standardów formalnych, które chroniłyby interesy strony i uczestników postępowania, gdyż czynności analityczne nie są chronione tajemnicą skarbową, ani bankową.

Uważamy, że tego rodzaju informacje powinny być zbierane wyłącznie w ramach postępowania kontrolnego lub przygotowawczego o przestępstwo skarbowe.

Ponadto zaproponowany art. 7c miałby na celu dostosowanie przepisów Ustawy do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, którego orzeczeniem uchylono art. 7b z uwagi na nieproporcjonalność środków w stosunku do celu, jakim jest ochrona interesu publicznego. Nowa regulacja ma zatem precyzować źródła informacji, jakie mogą być wykorzystywane do pozyskiwania informacji na etapie czynności analitycznych oraz zakres tych informacji. Z treści tego przepisu wynika jednak, że organy kontroli skarbowej nie mogą zbierać i wykorzystywać informacje jedynie od osób fizycznych, które nie prowadzą działalności gospodarczej. W ocenie PKPP Lewiatan organy kontroli skarbowej wyposażone zostaną zatem w szerokie uprawnienie do pozyskiwania informacji bez wiedzy i zgody osoby, której te dane dotyczą.

Art. 7d ust. 1

Projektowany przepis jest sprzeczny z art. 33a Ustawy o kontroli skarbowej gdzie ustawodawca przyznaje bankom prawo do odmowy udzielenie informacji, które objęte są tajemnicą skarbową. Takich gwarancji nie ma w proponowanym zapisie art. 7 d.

Ponadto udostępnianie informacji przez banki na podstawie art. 7d ust.1 powoduje powstanie dla tych instytucji powstanie nowych, nieodpłatnych obowiązków, co powoduje zwiększenie kosztów. Wątpliwości budzi również fakt, czy proponowana regulacja jest zgodna z Dyrektywą 2006/48/WE z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, która nakazuje ochronę tzw. bankowej „tajemnicy skarbowej”. Ponadto przepisy Dyrektywy 2005/60/WE z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, nie stanowią podstawy do uchylenia tajemnicy bankowej. Wspomniane dyrektywy nie dopuszczają możliwości uchylenie tajemnicy bankowej ze względów fiskalnych.

Art. 7d ust. 2

Art. 7d ust. 2 proponowanej nowelizacji zawiera pojęcia nieostre oraz szeroko zakreśla krąg podmiotów, o których mogą być zbierane informacje. Może to być przyczyna powstawania obowiązków natury administracyjnej, np. stałe monitorowanie ogłoszeń, zatrudnianie osób do ich przeglądania, tworzenie baz danych. Proponowany zapis dotyczy wszystkich przedsiębiorców, o których wydawca ma jakąkolwiek wiedzę, a informacji można żądać po spełnieniu nieprecyzyjnych przesłanek. **W praktyce może to oznaczać żądanie informacji o niekonkretnych osobach za bliżej nieokreślony okres.** Ponadto podmioty, na które został nałożony obowiązek udzielenie informacji nie zostały prawnie zdefiniowane, co może powodować problemy interpretacyjne.

3. Art. 1 pkt 11 (dotyczy art. 9a ustawy, tj. właściwości miejscowej organów kontroli skarbowej)

Art. 9a ust. 8 nowelizacji wprowadza delegację dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do ustalenia właściwości miejscowej dyrektorów urzędów kontroli skarbowej w sposób odmienny niż wynikający z ust. 2. **W praktyce może to powodować powstanie tzw. dużych urzędów kontroli skarbowej, zbliżonych do formuły tzw. dużych urzędów skarbowych, które w ocenie wielu podatników nie były najlepszym rozwiązaniem.**

Proponowana regulacja nie bowiem uwzględnia interesu kontrolowanych, gdyż może ona powodować wzrost kosztów kontroli związanych np. z transportem z siedziby (miejsca zamieszkania) kontrolowanego do siedziby organu kontroli skarbowej. Wystarczająca w tym zakresie wydaje się być nowelizacja art. 10 ust. 2 pkt 14 (art. 1 pkt 12 projektu). Przyznaje ona Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej upoważnienie do wskazania dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego, kontroli podatkowej lub przeprowadzenia innej czynności w sprawach z zakresu kontroli skarbowej, także poza obszarem terytorialnego zasięgu działania dyrektora urzędu kontroli skarbowej.

Proponujemy wykreślenie w art. 1 pkt 11: - art. 9a ust. 7.

5. Art. 1 pkt 33 (dotyczy art. 33a ustawy, tj. uzyskiwania informacji od banków oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych)

Projektowany przepis stawia podatnika w niepewnej pozycji w sytuacji, gdy organ kontroli żąda informacji w zakresie szerszym (innym) niż określony w art. 33. Art. 33a ust. 3 normuje, iż przesłanką odmowy udzielenia informacji są tylko względy formalne. Nie jest jasne, co w sytuacji gdy żądanie organu wykracza poza zakres określony w art. 33 ust. 1 projektu. Należy pamiętać, że uzyskanie informacji następowałoby wtedy bez zgody osoby, której dotyczą. Zatem skoro są one chronione tajemnicą skarbową, konieczna wydaje się w tym przypadku możliwość kontroli drugiej instancji. Kontrolowany nie może bowiem zweryfikować żądania organu skarbowego.

Proponujemy przyjęcie rozwiązania z proponowanego art. 7c ust. 2 i 3 ustawy o kontroli skarbowej – aby w sprawie żądania informacji wydawane było postanowienie, na które służy zażalenie.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan
Warszawa, dnia 30 kwietnia 2009r.